

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7-914

Sayı: B.23.0.BHİ.0.01-610-24268
Konu: Soru Önergesi (7/914)

05.12.2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE

İlgi : 10.11.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-28243 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Antalya Milletvekili Sayın Yıldırım SAPAN'ın, Düden Çayı üzerine kurulacağı iddia edilen hidroelektrik santraline ilişkin, 7/914 esas numaralı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.
Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Veyssel EROĞLU
Bakan

EKLER :
Cevabi yazı (2 sayfa)

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN YILDIRAY SAPAN'IN
7/914 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

SORU 1. *Antalya Kepez Ünsal Mahallesi'nde böyle bir HES ruhsatı söz konusu mudur? Varsa firmanın ismi, kuracağı santralin kapasitesi nedir? HES için ÇED Raporu alınmış mıdır?*

SORU 2. *Kırkgöz kaynağından gelip Düden Çayı'nı besleyen DSI Kanalı'nın suyunun ne kadarı HES Ruhsatı nedeni ile yön değiştirecektir? Firmaya, saniyede 10 m³ su kullanma izni verildiği doğru mudur? Bu durumda yılın büyük bölümünde debisi saniyede 10 m³ geçmeyen DSI Kanalı'ndaki suyun tamamı kullanılmış olmayacak mıdır?*

SORU 3. *HES Projesi ile kuruyacak ya da kurumaya yüz tutacak Düden Şelalelerinin geleceği ne olacaktır? Kuruyan şelaleler yüzünden turizm sektörünün göreceği zarar hesaplanmış mıdır?*

SORU 4. *Kepez Belediyesi'nin, HES Projesi ile kurutulacak DSI Kanalı çevresinde sürdürdüğü kilometrelerce uzunluktaki peyzaj ve düzenleme çalışmaları boşuna mı yapılmıştır? Yapılan harcamaya yazık olmamış mıdır?*

SORU 5. *Kanal boyunca tarımsal üretim yapan yurttaşların durumu düşünülmüş müdür? Buradaki seraların, bahçelerin geleceği ne olacaktır?*

CEVAP 1,2,3,4,5. Bahse konu HES projesi, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, Ay Elektrik Üretim Anonim Şirketi tarafından yapımı planlanan Duraliler HES projesidir. Projeye alakalı Su Kullanım Hakkı Anlaşması 11.02.2008 tarihinde imzalanmıştır.

Duraliler Regülatörü ve HES projesi, mevcut Kepez-1 HES kuyruksuyu kanalı başlangıcı ile yaklaşık 3 km mansabı arasındaki kısımda yer almaktadır. Kurulu gücü 7,06MW olup, proje ile yıllık ortalama 25,01 GWh enerji üretilmesi öngörülmektedir.

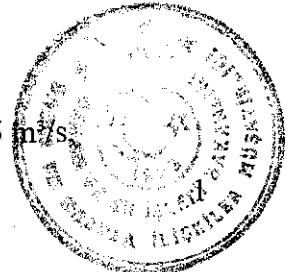
Proje kapsamında önerilen su yükleme havuzu, santral binası ve iletim hattı ile cebri boru gibi tesislerin tamamının arazisi kamu mülkiyetinde olup, boru hattı tarımsal faaliyetleri engellemeyecek şekilde tabii zemin kotunun altında inşa edilecektir.

Kırkgöz kaynaklarını ölçen Topraksu pompaları mevkiinde bulunan akım gözlem istasyonu verilerine göre ortalama debi 11,80 m³/s'dir. Duraliler HES projesinde; 1987-2006 yılları arasında yapılan çalışmalarda su potansiyeli olarak memba su hakları düşüldükten sonra yıllık ortalama debi 4,39 m³/s olarak bulunmuş ve işletme çalışmaları bu değer dikkate alınarak düzenlenmiştir. Buna göre Duraliler HES'te enerji üretimi için çevrilecek olan su 4,39 m³/s olup, toplam potansiyelin %37,20'sine denk düşmektedir. Geri kalan 7,41 m³/s (%62,80) 'lik su potansiyeli mevcut mecrasından "Düden Varsak Sulama Kanalı" vasıtası ile denize deşarj olacaktır.

Duraliler HES projesinde, Duraliler su alma yapısı ile Duraliler HES santral binası arasında, Çakırlar Bölgesindeki tarım arazileri için Genel Müdürlüğümüzce geliştirilecek projeler için 1 m³/s su mansaba bırakılacaktır. Su alma yapısına gelmeden, Kepez-1 santral kuyruk suyundan sonra kadim su hakları mevcuttur. Duraliler HES projesinde, söz konusu kadim su hakları bırakıldıktan sonra artan sulardan enerji üretilcektir.

Duraliler HES su alma yapısı membasındaki su hakları;

1. Aşağı Karaman Sulaması 0,375 m³/s,
2. Sanayi suyu, Karayolları refüj suyu ve balık çiftliği su ihtiyacı 0,625 m³/s.

3. Varsak Sulaması su ihtiyacı 3 m³/s,

4. Düden Şelalesi su ihtiyacı 3 m³/s olmak üzere toplam 7 m³/s dir.

Kadim su hakları Su kullanım Hakkı Anlaşması ile garanti altına alınmakta olup, söz konusu değerlerin bırakılıp bırakılmadığının tespiti için Akım Gözlem İstasyonunun ilgili firma tarafından kurulması sağlanacak ve bu değerler Kuruluşumuzca denetlenecektir.

Santralde aylık bazda çevrilecek debi miktarlarının ortalaması (su hakları düşülmüş), Ekim (1,67), Kasım (2,00), Aralık (4,50), Ocak (9,59), Şubat (10,68), Mart (11,00), Nisan (10,18), Mayıs (6,92), Haziran (3,20), Temmuz (1,14), Ağustos (0,66) ve Eylül (0,81) m³/s'dir.

Ortalama akımın 11,80 m³/s olduğu düşünüldüğünde ve yukarıdaki çevrim değerleri dikkate alındığında, yaz döneminde, söz konusu santralde neredeyse hiç enerji üretimi gerçekleştirilmeyecektir. İhtiyaç fazlası suyun denize deşarjı yerine ülkemizin giderek artan enerji ihtiyacına katkı sağlamak söz konusu projenin temel amacıdır.

Ayrıca, bilindiği üzere Antalya İlinde taşkın döneminde yağışların şiddetinin fazla olması ve hızlı yapılaşmanın da etkisiyle, yüzey akışlarının artması sonucunda sık sık taşkın olayları gerçekleşmektedir. Özellikle yaz ayları dışında şehir içinde, taşkınlara karşı önlem almak amacı ile yağışlı dönemlerde "Düden Varsak Sulama Kanalı"na su verilmemekte olup, Düden Şelalesine de su ileten kanalın bir nevi taşkın kanalı gibi çalışması sağlanmaktadır.

Yapılacak olan proje ile Düden Çayının debisi stabil hale getirilecek olup, kış döneminde Düden kanalı, güzergahı boyunca taşkınların önlenmesine katkı sağlayacaktır. Bırakılacak olan kadim su hakları ile Düden Şelalesi doğal görüntüsünü ve işlevini kaybetmeden Turizme olan katkısı ile Antalya'nın değişmeyen görüntüsü olacaktır.

Şelalenin kurulması iddiaları doğru olmayıp, projenin her aşaması Kuruluşumuzca ciddi şekilde takip edilmektedir.

